

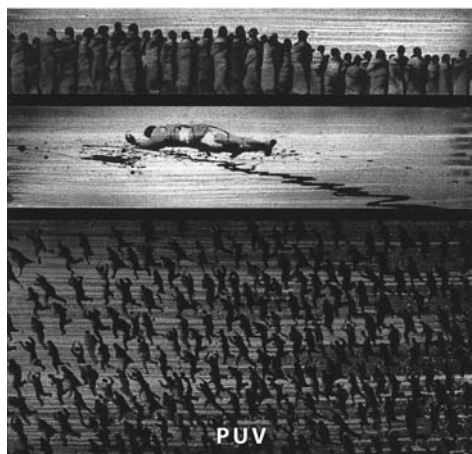
La repressió franquista a casa nostra

L'any 2003 se celebrava a València, en el marc dels XXXII Premis Octubre, un simposi sobre la repressió franquista als Països Catalans que va aplegar nombrosos especialistes i testimonis de primera mà. Aquest llibre recull les intervencions que s'hi van presentar:

Pelai Pagès i Blanch, dir.

Franquisme i repressió

La repressió franquista als Països Catalans (1939-1975)

FRANQUISME I REPRESSIÓ. LA REPRESSIÓ FRANQUISTA
ALS PAÏSOS CATALANS (1939-1975)

PELAI PAGÉS I BLANC, DIR.

366 PÀGS.

PUBLICACIONS DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA,
VALÈNCIA, 2004

Fa poc s'hi va commemorar el seixanta aniversari de l'alliberament del camp d'extermini nazi d'Auschwitz per part de l'exèrcit soviètic. Que aquella barbàrie no s'oblidi i no es torne a repetir mai més era l'objectiu de la commemoració. Aquí, tot i que van haver camps de concentració, ningú no els va alliberar fa seixanta anys. I les institucions que ens governen no tenen cap intenció de recordar-nos que aquí també hi van haver tancaments massius i execucions. És la famosa llei de punt final implícita a què ens va dur la Transició espanyola.

Franquisme i repressió representa un testimoni més per què no oblidem aquells fets i procurem, també, que no es tornen a repetir. El llibre abraça bàsicament quatre aspectes de la repressió franquista, corresponents als

quatre apartats en què es divideix el llibre: la legislació repressiva, la repressió de la llengua i cultura catalanes, la repressió contra l'església catalana i la repressió contra el moviment obrer. S'hi ha afegit un apèndix amb tres testimonis personals de la repressió franquista.

L'encert d'aquest llibre —i del simposi— radica precisament en la tria dels ponents: uns són historiadors i estudiosos del franquisme i ens aporten les dades i sistematitzen el desenvolupament dels fets; i uns altres són testimonis directes de la repressió, que aporten la part “humana” dels fets, més directa, més impactant i més commovedora. D'entre aquests darrers és especialment interessant el relat que fa mossèn Dalmau de la *caputxinada* i de la manifestació de capellans de 1966, pel fet que ni tan sols l'església catalana se'n salvava de les corregudes davant dels *grisos*, ni dels llargs tentacles repressius del TOP (Tribunal de Orden Público).

Un altre dels mèrits del llibre és que aporta dades específiques sobre els Països Catalans, on la repressió té un caràcter diferenciat respecte de l'Estat espanyol, en fer especial èmfasi contra la llengua i la cultura pròpies, i el “perill” del *separatismo*, a més.

Llibres com aquest ajuden a mantenir viva la memòria històrica, a recordar-nos que aquí encara queden ferides obertes que no s'han tancat ni es tancaran, a jutjar per les iniciatives del govern espanyol, com la darrera parada militar del 12 d'octubre, envoltada de polèmica en desfilars junts veterans de la feixista Divisió Azul i de la republicana Divisió Leclerc.

És la societat civil, doncs, la que a poc a poc va posant les coses al seu lloc. Així ha passat amb els anomenats papers de Salamanca i així ho demostra aquest llibre. Al cap i a la fi, als Països Catalans, sempre ha anat així des de fa tres segles.

Marc Candela

